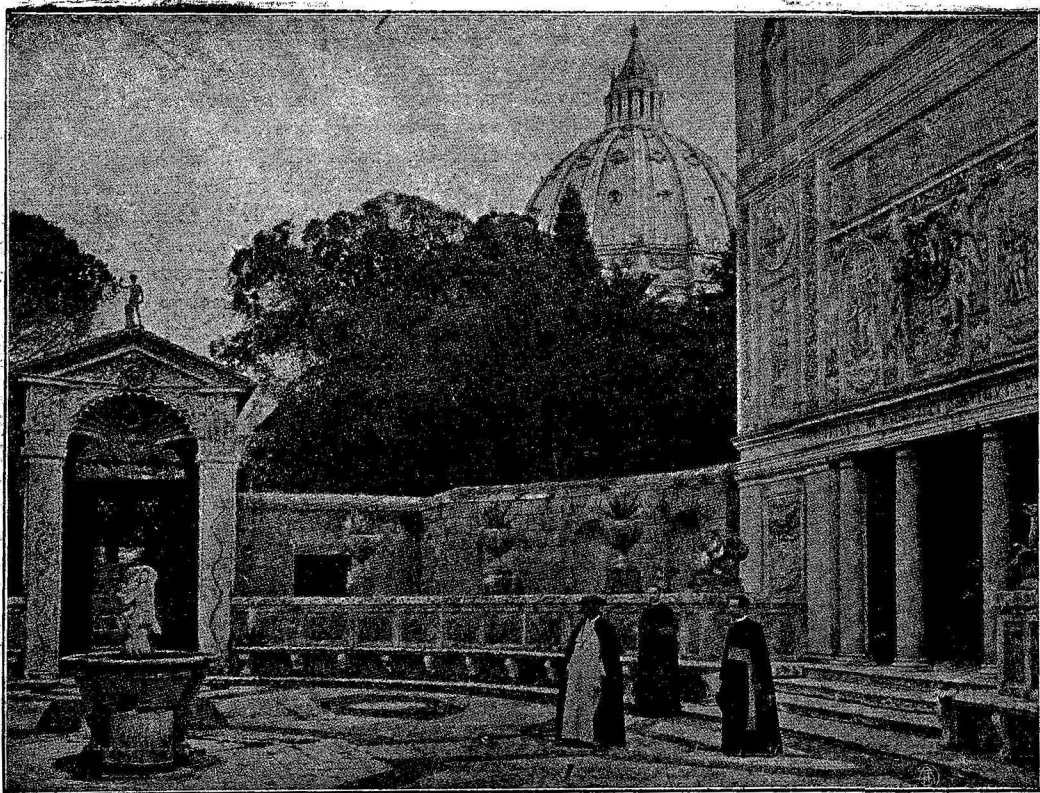

Ο Πάπας Πίος Ι' περιπατῶν εἰς τὴν Villa Pia.

★ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ ★

ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

ΕΞΑ εἰς τὰ ἀπέραντα μεγαλοπρεπῆ παλάτια τοῦ Βατικανοῦ ζῇ αἰχμάλωτος — κατὰ τὴν ἑκφρασιν τῶν κληρικοφρόνων ἀντιβασιλικῶν — ὁ διάδοχος τοῦ Ἁγίου Πέτρου

Μυριάδες προσκυνητῶν προσέρχονται κατ' ἔτος ὅπως εὐτυχήσουν νὰ ἀσπασθοῦν τὴν χεῖρα τοῦ υπερτάτου Ποντήφικος, τὸν ὁποῖον θεωροῦν ὡς θύμα τῆς ἀρπακτικότητος τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους.

«Ὁ Μέγας Αἰχμάλωτος».

Οὕτω προσονομάζουν τὸν Πάπαν οἱ πιστοὶ — οἱ τυφλοὶ μᾶλλον — ὁπαδοὶ του, οἱ ὁποῖοι παραλόγως συγχέουν τὴν θρησκείαν εἰς ἓν πρόσωπον. Καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶνε ὁ σημερινὸς Πάπας Πίος Ι', τὸ πρᾶγμα κάπως ὑποφέρεται, ἀλλὰ δυστυχῶς πρὸ αὐτοῦ ἀνῆλθον εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἁγίου Πέτρου Πάπαι ἀνάξιοι κατασχύναντες αὐτόν.

Ἀλλὰ δὲν ζῇ καὶ τόσο ἀιχμάλωτος ὁ Πάπας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀπέραντα μεγαλοπρεπῆ παλάτια,

τὰ πλημμυρισμένα ἀπὸ ἀριστουργήματα τέχνης, ἅτινα ἀποτελοῦν τὸ πελώριον ἐκεῖνο σύνολον μετὰς μυρίας αἰθούσας του, ὅπερ ἀποκαλεῖται Βατικανόν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν θεῖον καὶ ὑπέροχον ναὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὅπου ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου ἔθεσε μίαν σφραγίδα ὑπεράνθρωπον τοῦ Αἰωνίου Ὠραίου, ἐκτὸς ἀπὸ ὅλα αὐτά, ὁ Πάπας ἔχει τοὺς ἀπεράντους τοῦ Βατικανοῦ Κήπους, οἱ ὁποῖοι ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ Βατικανοῦ μέχρι τοῦ Ἰανίκολου λόφου, μέσα εἰς τοὺς ὁποίους δύναται νὰ περάσῃ ὁλοκλήρους ὥρας εὐδαίμονος γαλήνης.

Ἡ εἰσόδος εἰς τοὺς Κήπους τούτους δὲν εἶνε ἐπιτετραμένη εἰς ὅλους. Διὰ τοῦτο ἡ λαϊκὴ φαντασία ἐπλάσσει διαφόρους μύθους σχετικῶς μετὰ τούτους, βεβαιοῦσα ὅτι ἐκεῖ μέσα ὑπάρχουν δάση ὅπου ὁ Πάπας κυνηγᾷ μετὰ τῶν Καρδινάλιων.

Ὡστόσο νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶ. Καὶ μερικὰς ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις μου περῶμαι νὰ περιγράψω ἐδῶ.

Πρὸ τοῦ εἰσερχομένου εἰς αὐτοὺς ἐπισκέπτου ἀπλουταὶ μία λεωφόρος εὐρυτάτη καὶ ἀναπαυτικωτάτη. Ἀριστερὰ ἐν μέγα τετράγωνον καλιεργημένον μετὰ ἄνθη, πλεῖστα τῶν ὁποίων, τεχνικώτατα

καλλιεργημένα, αναπαριστώσιν ἐν γιγάντιον Παπικόν στέμμα.

Εἰς τὸ γαλάνον βάθος τοῦ διαυγεστάτου οὐρανοῦ διαφαίνεται μεγαλοπρεπῆς ὁ τροῦλος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Πέτρου, τὸ γιγάντιον καὶ ἀριστοτεχνικὸν curroloene. Εἰς τὴν ἀπότομον στροφὴν τῆς λεωφόρου ὑψοῦται εἰς γηραιὸς φοῖνιξ, ἀποτελῶν τὸν Ρολογιᾶν τοῦ ἀγαθοῦ Πάπα Πίου Ι΄, ὁ ὁποῖος διαρκῶς ποζάρει εἰς τὸ μέρος ὅπως κορέσῃ τὴν ἀπληστίαν τῶν ἀπείρων φωτογράφων τῆς ὑψηλίου, οἱ ὁποῖοι ἐκστρατεύουσιν μέχρι τῆς Αἰωνίας Πόλεως μετὰ τὴν πρόθεσιν ὅπως ἀποκτήσουν μίαν φωτογραφίαν τοῦ Ἀγίου Πατρός.

Καὶ ὁ ταπεινὸς καὶ ἀγαθὸς Πῖος Ι΄ στενοχωρημένος σύρεται ἕως ἐκεῖ καὶ ποζάρει ἀρεσκόμενος νὰ λέγῃ μετὰ τὴν χαρακτηριστικῶς Ἑνετικὴν προφορὰν του :

Κάνετε γρήγορα ! Γρήγορα σὰς συνιστῶ !

Καὶ ἀφοῦ ἀπχλαγγὴ τῶν ἐνοχλητικῶν τούτων ἐπιδρομῶν ὁ Ποντήφιξ διευθύνεται ὅπως περιπατήσῃ ὑπὸ τὴν ἡρεμὸν κληματαρίαν, εὐρισκομένην δεξιὰ τῆς λεωφόρου. Καὶ ἀφοῦ περάσῃ τὴν κληματαρίαν, διευθύνεται πρὸς μίαν γέφυραν, ἡ ὁποία φαίνεται οἰονεὶ κρεμασμένη.

Απὸ ἐκεῖ ὁ Πῖος Ι΄ παρίσταται συχνὰ εἰς τὴν διέλευσιν τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ μεταβαίνοντος εἰς Βιτέρμπο. Ἰδίως ἀρέσκεται εἰς τὴν διασκεδᾶσιν ταύτην κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀριστοκρατικῶν ἱπποδρομιῶν τοῦ Βρατσιάνο.

Ἄλλ' ὁ θόρυβος οὗτος τῆς ζωῆς ἐκεῖ εἶνε ἐφήμερος. Τὰ τραῖνα φεύγουν γρήγορα ἐκεῖθεν καὶ οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὰς ἱπποδρομίας δὲν ἔχουν καιρὸν καὶ νὰ γυρίσουν ὅσως κυττάξουν τὸν Αἰχμάλωτον τοῦ Βατικανοῦ, ὁ ὁποῖος χάρις εἰς τὴν πονηρὰν ἐπιβολὴν τῆς Καμαρίλας, ἀναγκάζεται ἀκούσιως νὰ μένῃ φυλακισμένος.

Καὶ ἐπειτα πλήρης γαλήνῃ ἐπιχύνεται γύρω, γαλήνῃ ἥτις γίνεταί βαθυτέρα ἐφ' ὅσον προχωρεῖ πρὸς τὸ δάσος. Αἱ ἀτραποὶ εἶνε γεμάται ἀπὸ χόρτα καὶ εἰς καθὲ βῆμα δεικνύουσιν τὴν ἐγκατάλειψιν τὴν πλήρη καὶ τραγικὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν ριφθῇ οἱ Κῆποι τοῦ Βατικανοῦ.

Εἰς μίαν γωνίαν ἐκεῖ, πλησίον μικρᾷ πηγῆς ὕδατος, ὑψοῦται ὁ πύργος τοῦ Πάπα Λέοντος Δ΄. κτισθεὶς κατὰ τὸ 847 ὑπὸ σκλάβων Σαρακινῶν ἐπιδρομῶν, τοὺς ὁποίους ἐνίκησεν ὁ Παπικὸς στόλος. Ὁ πύργος οὗτος ἀπὸ τοῦ 1891 ἐκκληροῖ ἔνα πολὺ πρακτικὸν σκοπὸν, χρησιμεύων ὡς Ἀστροσκοπεῖον τοῦ Βατικανοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖται ἀκόμῃ ἕως τῶρα εἰς τέλειος χάρτης τοῦ οὐρανοῦ στρεψώματος.

Παρὰ τὸν πύργον τοῦ Λέοντος Δ΄ εὐρίσκεται ὁ οἰκίσκος τοῦ Λέοντος ΙΓ΄. ἀποτελούμενος ἀπὸ ὀλίγιστα δωμάτια. Ὁ ἀποθανὼν Πάπας ἦτο μανιώδης μετὰ τὸ κομψὸν αὐτὸ περίπτερον καὶ τὸ ἐκτίσεν ὅπως περὶ ἐκεῖ τὸ καλοκαίρι.

Ἄλλ' ὁ Καρδινάλιος καὶ τὸ λοιπὸν entourage τοῦ ἀποθανόντος σοφοῦ Πάπα ἀντέστη κατὰ τῆς ἐπιθυμίας ταύτης, καὶ ἐφθασαν μέχρι τοῦ σημείου νὰ διαδώσουν ὅτι τὸ μέρος ἦτο νοσηρὸν, ἐλῶδες καὶ ἐπομένως βλαβερὸν εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ Ποντήφικου.

Ὁ πονηρὸς ὅμως καὶ μεγαλοφυῆς Λέων ΙΓ΄

δὲν ἐπεργε τέτοια χάπια. Ἐγνώριζε τὴν ἀφορμὴν ἡ ὁποία ἔλαμνε τὸ entourage τοῦ νὰ ἀνθίσταται εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ περιπτέρου τούτου καὶ ἐπέμεινε εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ κομποῦ καὶ ἀπερίττου οἰκίσκου, ὅπου συνείθιζε νὰ παραθερίξῃ.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐπέτυχον μετὰ τὸν πικρὸν ὅντα ΙΓ΄, τὸ κατάρθωσαν μετὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ εὐπιστον Πῖον Ι΄. τὸν ὁποῖον ἐπεισαν ὅπως ἐγκαταλείπῃ τὸ περίπτερον τοῦτο. Καὶ τῶρα πλέον μένει ἀκατοίκητον καὶ γυμνὸν ἐπιπλόν.

Ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσετε : διατί ἡ τόση ἀπέχθεια τοῦ Καρδινάλιου καὶ λοιπῶν αὐλικῶν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς τούτου ἐνδόξου περιπτέρου;

Ἐδῶ ἐπεμβάνουν «ἡ κακὴς γλῶσσαις» αἱ ὁποῖαι βεβασιῶν ὅτι οἱ Αὐλικοὶ τοῦ Βατικανοῦ ἐκυρήχθησαν ἐναντίον τοῦ περιπτέρου .. διότι ὅταν θὰ ἔμεινεν ὁ Πάπας εἰς τὸ περίπτερον αὐτό, θὰ ἦσαν ἡναγκασμένοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ἐπιτελεῖόν του νὰ κλειῶνται καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ Λεόντειον περίπτερον πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς ἐλευθερίας των, τὴν ὁποῖαν ἀπολαμβάνουν τῶρα καὶ ἡ ὁποία τοὺς ἐπιτρέπει νὰ παίζουν μίαν παρτίδαν σκάκι ἢ νὰ φλερτάρουν εἰς τὸ σκλόνι ὠρχίας ἀριστοκρατῆδος Ρωμαιοῦ. Αὐτὰ τοῦλάχιστον λέγουν ἡ κακὴς γλῶσσες εἰς τὴν Ρώμην.

Ἐν ἄλλο ἐνθύμιον τοῦ Λέοντος ΙΓ΄ εἰς τοὺς Κήπους τοῦ Βατικανοῦ εἶνε τὸ ἀμπέλι τοῦ Λέοντος ΙΓ΄ » Τὸ ἀμπέλι αὐτό, εὐρισκόμενον μεταξύ βαθυσκίων ἀτραπῶν, ἐφυτεύθη ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἰδίου Πάπα. Λέγεται μάλιστα ὅτι ἀρκετὰ κλήματα τὰ ἐφύτευσεν ὁ Λέων ἰδιοχείρως. Ἐτρεφε δὲ ἀληθῆς μανίαν διὰ τὸ ἀμπέλι αὐτό. Ὁ γηραιὸς Ποντήφιξ ἐμελέτα ἄπειρα συγγράμματα ἀμπελοουργίας καὶ ἀμπελοκομίας. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ περονόσπορος δὲν ἐσεβάσθη τὴν Παπικὴν ἀμπελον. Τῶρα πλέον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λέοντος ΙΓ΄ ἡ ἀμπελος παρημελήθη καὶ ὁ Πῖος Ι΄ σκέπτεται νὰ τὴν μεταβάλῃ εἰς μέγαν κήπον.

Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ ξερριζώνουν μέρος τῆς ἀμπέλου, καὶ ἱδρυσαν ἐν εἶδος ζωολογικοῦ κήπου, ὅπου συνεκεντρώθησαν μερικαὶ στρουθοκάμηλοι, δορκάδες, ἔλαφοι, πελαργοί, καὶ ἄλλα ζῶα δωρηθέντα ὑπὸ ἱεραποστόλων.

Ἄλλ' ὁ Ζωολογικὸς Κήπος δὲν ἦτο τυχερός. Καὶ σιγὰ σιγὰ διελύθη, τῶρα δὲ δὲν ὑπάρχουν εἰς τοὺς Κήπους τοῦ Βατικανοῦ παρὰ οἱ μικροὶ λέοντες, τοὺς ὁποίους ἐδώρησεν ὁ Μενελικὸς εἰς τὸν Πάπαν.

Ὁ Ζωολογικὸς αὐτὸς Κήπος ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἐν ὥραϊον ἐπεισόδιον.

Εἰς γιγάντιος πελαργὸς ἐφυγεν ἀπὸ τοὺς Κήπους τοῦ Βατικανοῦ ἔνας κυνηγὸς τὸν ἐσκότωσε πλησίον τοῦ Φιουμισίνου καὶ τὸν ἐδώρησε εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἰταλίας.

Ἡ εἶδησις τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ πελαργοῦ διεδόθη εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ ἐφθασε μέχρι τῶν Βασιλικῶν Ἀνακτόρων.

Μόλις λοιπὸν τὸν προσέφερον ταμιευμένον εἰς τὸν Βασιλέα, οὗτος μετὰ ὑψηλόφρονα ἀγερωχίαν ἀπήνησεν ἀποποιούμενος τὴν δωρεάν.

— Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν καὶ ἀπέδειξε τὸν ἱπποτικὸν χαρακτήρα τοῦ Βασιλέως, γνωστοῦ ὄντος ὅτι μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Καπιτωλίου δὲν ὑφίστανται διόλου φιλικαὶ σχέσεις.

Ὀλίγον μακρότερα ἀπὸ «τὸ ἀμπέλι τοῦ Λέοντος II'» ὑπάρχει μία ἀναπαράστασις τοῦ θαυματουργοῦ σπηλαίου τῆς Λούρδης κατεσκευασμένη ἀπὸ σιδηροπαγῆς κονιάμα. Ἡ τοποθεσία εἶνε μαγευτικωτάτη ἀπὸ ἐκεῖ. Ὁ Ἅγιος Πέτρος φαίνεται ἐν ὄλῳ τῷ μεγαλειῷ καὶ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ.

Τὸ σπήλαιον τὸ ὁποῖον εἶνε πιστοτάτη ἀναπαράστασις τῆς περιφήμου Λούρδης, εἶνε ἐνδεκάκις μικρότερον ἀπὸ τὸ πρωτότυπον καὶ κατεσκευάσθη ἐκ διαφόρων συνεισφορῶν τῶν πιστῶν καθολικῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν Παναγίαν τῆς Λούρδης, ὅπως ἡμεῖς τὴν Εὐαγγελίστριαν τῆς Τήνου.

Ἀλλὰ τὸ ἐκκλησιεῖον δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ τοπίου καὶ νομίζω ὅτι πολὺ ἄσχημα ἔκαμαν νὰ καταστρέψουν τὸ ὥρατον θερμοκήπιον τῶν καμελιῶν, τὸ ὁποῖον εὕρισκετο πρῶτον ἐκεῖ, ποῦ τώρα ἀνεγείρεται τὸ πανομοιότυπον τῆς Λούρδης.

Ἐκεῖ ἐχρειάζοντο τριαντάφυλλα, ἐκεῖ ἐχρειάζοντο καμέλιαι λευκαὶ συμβολίζουσαι τὴν ἀγνότητα τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ.

Ἐκεῖ ἐχρειάζοντο καμέλιαι. . .

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ὑπάρχει, ἡ θρησκεία θὰ εἶνε πάντοτε ἁγία καὶ θεία. . . Ὁ Θεὸς εἶνε τὸ μόνον Ὅν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ διὰ νὰ βασιλεύσῃ.

★

Καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν αἰσθάνεται κανεὶς ἔμφυτον κλίσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἡ ἀπελπισία πρέπει νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἐργασθῇ. Τὸ νὰ ἐργάζεται κανεὶς εἶνε ὀλιγώτερον ὀλληρόν, ἀπὸ τὸ νὰ διασκεδάζῃ.

Βωδελαιρ.

★

Οὐδεὶς ἔζησε χωρὶς νὰ χύσῃ δάκρυα.

Βολταῖρος

★

Περιφρόνει τὸν ὑπερήφανον ἄνθρωπον, ὅστις αἰσχύνεται νὰ δακρύσῃ.

Κινεζικὴ παροιμία

★

Μία ἡμέρα δακρύων καταβάλλει πολὺ περισσότερον ἢ ἓξ ἔτος ἐργασίας.

Δαμαρτῖνος

★

Οἱ Θεοὶ ἐγεννήθησαν ἐκ τοῦ μειδιάματος τοῦ Διονύσου. . . καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν δακρύων του.

Edouard Schuré.

★

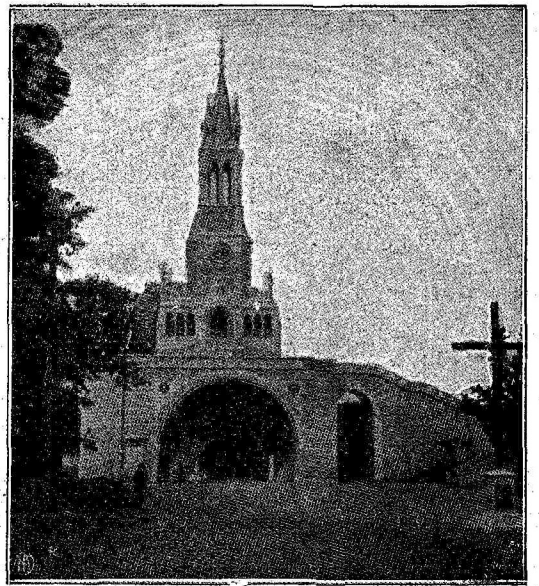
Ἡ ὥραυτίς τοῦ σώματος δὲν εἶνε ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς κλίμακος τοῦ Ὁραίου, ἥτις ἀρχίζει ἐπὶ τῆς γῆς καὶ περατοῦται εἰς τοὺς οὐρανούς.

Saint-Marc Girardin.

★

Καὶ ὑπὸ τὰς κολπυμένας ἔτι πτυχὰς ἐνὸς ὑφάσματος δέον νὰ αἰσθάνηται τις πάντοτε τὰς γραμμὰς τοῦ γυμνοῦ.

Saint-Beuve.

Τὸ σπήλαιον τῆς Λούρδης

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Μεταξὺ φιλοσοφούντων.

— Ὑπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνδρὸς τρεῖς περίοδοι, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν καιροθῶναι νὰ ἐννοήσῃ τὴν γυναῖκα. Πρὶν τὴν γνωρίσῃ, ἕνα τὴν γνωρίσῃ, καὶ ἀφοῦ τὴν γνωρίσῃ.

★

Μεταξὺ συγγραφέων.

— Γιατὶ ψευδώνυμον, συνάδελφε ; Καὶ χωρὶς αὐτὸ θὰ μέναιτε ἄγνωστος.

★

Ἐκεῖνος. — Ἀφῆστέ με νὰ ἴδω τὸ πόδι σας· εἶμαι ἐρωτευμένος μὲ τὸ πόδι σας.

Ἐκείνη. — Ἄν ἀγαποῦσες τὸ πόδι μου, θὰ ἐζητοῦσες τὴν χεῖρα μου.

★

Ἐνας ποῦ ξέρεي πολὺ καλὰ τὰς γυναῖκας. — «. . . Ὅταν πηγαίνῃς στὴ γυναῖκα μὴ λησμονῆς τὸ καμπούκι» εἶπεν εἰς τὸν ἄνδρα ὁ Νίτσιε· γιατί δὲν τοῦ εἶπε, ὅτι πρέπει νὰ πάρῃ ἀκόμη μαζί του καὶ ἄλογον καὶ ἁμάξι ;

★

Ἡ καλογραφα δηγοῦσα ὅμιλον μαθητῶν εἰς τὸ Μουσεῖον. — Ὅταν μοῦμε εἰς τὴν αἴθουσαν ποῦ εἶνε εἰκόνες γυμνῶν ἀνδρῶν, νὰ μὴ κνιτάξῃ καμμία σας.

Μία (δειλῶς). — Καὶ πῶς μπορούμε νὰ ξέρουμε ἀπὸ πρὶν τὴν αἴθουσαν ;

— Θὰ πάω πρώτη νὰ πληροφορηθῶ· ἂν δὲν ἐρῶ πολὺ γρήγορα, τότε εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν εἶνε τέτοια ἔργα.

★

Κριτική :

— Πῶς σὰς ἐφάνη τὸ ἔργον, κυρία ;

— Ἀνόητον ! Μεταξὺ τῆς α' καὶ γ' πράξεως περνοῦν τρεῖς μῆνες καὶ ἡ ἡρώς φορεῖ ἀκόμη τὸ ἴδιο φόρεμα.

★

Μία πρὸς ἕνα. — Ἐρεστε, δὲν ἐκτιμῶ διόλου τοὺς ἄνδρας. Ὅταν ἀξίζουν κάτι δὲν παντρεύονται, καὶ διὰ παντρεύονται τότε δὲν ἀξίζουν τίποτε.

